

אמנה
בתחום הביטחון הסוציאלי

בין
ממלכת בלגיה
לבין
מדינת ישראל

ממשלת ממלכת בלגיה וממשלת מדינת ישראל, ברצותן להסדיר את
היחסים ההדדיים בין שני הצדדים בתחום הביטחון הסוציאלי, החליטו
לכרות אמנה למטרה זו, והסכימו כדלהלן:

הוראות כלליות

סעיף 1 הגדרות

1. לצורך יישום אמנה זו :

- א. המונח "בלגיה" פירושו - ממלכת בלגיה; המונח "ישראל" - פירושו מדינת ישראל.
- ב. המונח "אזרח" פירושו - לגבי בלגיה, אדם בעל אזרחות בלגית; לגבי ישראל, אדם בעל אזרחות ישראלית.
- ג. המונח "תחיקה" פירושו - החוקים וההוראות הנזכרים בסעיף 2.
- ד. המונח "רשות מוסמכת" פירושו - לגבי בלגיה, השרים שהתחיקה המוזכרת בסעיף 2, סעיף קטן 1.א. הינה בתחום אחריותם.
- לגבי ישראל, השר שהתחיקה המוזכרת בסעיף 2, סעיף קטן 1.ב. הינה בתחום אחריותו.
- ה. המונח "מוסד" פירושו - המוסד או הארגון או הרשות האחראי במלואו או בחלקו ליישום התחיקה המפורטת בסעיף 2, סעיף קטן 1.
- ו. המונח "תקופת ביטוח" פירושו - כל תקופה המוכרת ככזו בתחיקה שבכפוף לה היא הושלמה, וכן כל תקופה שתחיקה זו רואה אותה כשוות ערך לתקופת ביטוח.
- ז. המונח "גמלה" פירושה - כל גמלה בעין או בכסף המוענקת על פי התחיקה של כל אחד מן הצדדים המתקשרים, כולל כל התוספות וההעלאות מתוקף התחיקה המפורטת בסעיף 2.
- ח. המונח "קיצבת משפחה" פירושו - לגבי בלגיה, גמלאות תקופתיות בכסף המוענקות בהתאם למספר הילדים וגילם בלבד, למעט תוספות אחרות. לגבי ישראל, קצבאות ילדים המוענקות בהתאם לתחיקה הישראלית.
- ט. המונח "בן משפחה" פירושו - כל אדם המוגדר או המוכר כבן משפחה על פי התחיקה שלפיה משולמת הגמלה.
- י. המונח "שאיר" פירושו - כל אדם המוגדר או המוכר ככזה על פי תחיקת הצד המשלם את הגמלאות.
- יא. המונח "אדם חסר אזרחות" פירושו - כל אדם המוגדר כחסר אזרחות בסעיף 1 של האמנה מיום 28 בספטמבר 1954 בעניין מעמדם של אנשים חסרי האזרחות.
- יב. המונח "פליט" פירושו - כל אדם שהוכר מעמדו כפליט ביישום האמנה מיום

28 ביולי 1951 בעניין מעמדם של פליטים, ושל הפרוטוקול הנוסף של אמנה זו מיום 31 בינואר 1967.

יג. המונח "מידע אישי" פירושו: כל מידע המתייחס לאדם טבעי המזוהה או הניתן לזיהוי (נושא המידע); אדם הניתן לזיהוי הינו אדם שניתן לזיהוי באופן ישיר או עקיף, במיוחד על פי מספר זיהוי או מאפיין אחד או יותר היחודיים לזהותו הפיזית, הפסיכולוגית, הנפשית, הכלכלית, התרבותית או החברתית.

2. לכל מונח שאינו מוגדר בסעיף קטן 1 לסעיף זה, תהא המשמעות הניתנת לו עפ"י התחיקה החלה.

סעיף 2 התחיקה החלה

1. אמנה זו תחול:

א. לגבי בלגיה, לחוקים בעניין:

1. תאונות עבודה ומחלות מקצוע;
2. גמלאות פרישה ושאיירים של עובדים שכירים ועובדים עצמאיים;
3. ביטוח נכות לעובדים שכירים, לימאי הצי הסוחר, לעובדי מכרות ולעובדים עצמאיים;
4. קצבאות משפחה לעובדים שכירים ולעובדים עצמאיים, וכן לגבי חלק II בלבד לחוקים בעניין:
5. הביטוח הסוציאלי לעובדים שכירים;
6. הביטוח הסוציאלי לעובדים עצמאיים;

ב. לגבי ישראל, לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995, ככל שהוא חל על ענפי ביטוח אלה:

1. ביטוח זקנה ושאיירים;
2. ביטוח נכות;
3. ביטוח נפגעי עבודה;
4. ביטוח ילדים;

ולגבי חלק II בלבד, לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995.

2. כמו כן תחול אמנה זו על כל החוקים והתקנות אשר ישנו או ירחיבו את התחיקה המפורטת בסעיף קטן 1 לסעיף זה.

היא תחול על כל חוק או תקנה אשר ירחיבו את השיטות הקיימות לגבי קבוצות חדשות של מוטבים, אלא אם בעניין זה, הצד המתקשר אשר שינה את תחיקתו הודיע לצד המתקשר השני על התנגדותו תוך שישה חודשים מן הפרסום הרשמי של החוקים האמורים.

אמנה זו לא תחול על החוקים והתקנות המכוננים ענף חדש של ביטוח סוציאלי, אלא אם ישומם יוסכם בין הרשויות המוסמכות של הצדדים המתקשרים.

סעיף 3

אנשים שאמנה זו חלה עליהם

באין הוראות אחרות, תחול אמנה זו על:

א. כל האנשים שהינם או היו כפופים לתחיקה של אחד הצדדים המתקשרות והם:

1. אזרחי אחד הצדדים המתקשרים,
2. אזרחי אחת המדינות החברות באיחוד האירופי,
3. אזרחי מדינה שלישית אשר איתה חתמו שני הצדדים המתקשרים על אמנה בתחום הביטחון הסוציאלי,
4. חסרי אזרחות או פליטים המוכרים על ידי אחד הצדדים המתקשרים,

וכן על כל אדם שזכויותיו נובעות מן האנשים שתוארו לעיל;

ב. לבני משפחה ולשאיירים של אנשים שהיו כפופים לתחיקה של אחד משני הצדדים המתקשרים, ללא קשר עם אזרחותם של האחרונים, אם אותם בני משפחה או שאירים הינם אזרחים של אחד הצדדים המתקשרים, של אחת מן המדינות החברות באיחוד האירופי או של מדינה אשר איתה חתמו שני הצדדים המתקשרים על אמנה בתחום הביטחון הסוציאלי, או חסרי אזרחות, או פליטים המוכרים על ידי אחד הצדדים המתקשרים.

סעיף 4

שוויון דין

באין הוראות אחרות באמנה זו, לאנשים האמורים בסעיף 3, בעת שהם מתגוררים בשטח של צד מתקשר יהיו אותן החובות והזכויות על פי התחיקה של הצד המתקשר באותם תנאים כמו לאזרחי אותו צד.

סעיף 5 ייצוא גמלאות

1. באין הוראות אחרות באמנה זו, גמלאות בכסף בקשר לנכות, זקנה ושאררים, תאונות עבודה ומחלות מקצוע שנרכשו על פי התחיקה של כל אחד מהצדדים המתקשרים, לא יופחתו ולא ישונו מפני שהמוטב שווה או מתגורר בשטחו של הצד המתקשר האחר.
2. גמלאות זקנה ושאררים וגמלאות בגין תאונות עבודה ומחלות מקצוע, שעל אחד הצדדים המתקשרים לשלם לאזרחי הצד השני המתגוררים בשטחה מדינה שלישית, ישולמו לפי אותם תנאים כאילו היו אזרחים של הצד הראשון המתגוררים בשטחה של מדינה שלישית זו.

סעיף 6 הוראות בדבר הפחתה או שלילה

הוראות בתחיקת צד מתקשר המפחיתות או שוללות גמלה, כאשר גמלה אחת חופפת עם גמלאות אחרות בתחום הביטחון הסוציאלי או עם הכנסות אחרות או מחמת פעילות תעסוקתית, יחולו לגבי המוטבים אף אם גמלאות אלו נרכשו לפי שיטה של הצד המתקשר השני, או אם פעילויות תעסוקתית אל בוצעו בשטחו של הצד המתקשר השני.

עם זאת, הוראה זו לא תחול כאשר גמלאות מאותו סוג, שחושבו באופן יחסי על פי אורך תקופות הביטוח שהושלמו אצל שני הצדדים המתקשרים חופפות.

חלק II

הוראות בדבר התחיקה החלה

סעיף 7 הוראות כלליות

1. בכפוף לסעיפים 8 עד 10, נקבעת התחיקה החלה על פי ההוראות הבאות:
 - א. אלא אם נקבע אחרת באמנה זו, אדם העובד כעובד שכיר או עובד עצמאי בשטחו של צד מתקשר יהיה כפוף ביחס לאותה עבודה, רק לתחיקה של אותו צד מתקשר, ללא קשר לצד שבו נמצא משרדו הרשום של המעביד וללא קשר לצד שבו העובד העצמאי תושב.
 - ב. אדם העובד כעובד שכיר על כלי שיט המניף דגל של צד מתקשר יהיה כפוף לתחיקה של הצד שבה הוא תושב.
אדם העובד כעובד שכיר או עובד עצמאי על כלי שיט המניף דגל של מדינה שלישית, יהיה כפוף לתחיקה הישראלית אם משרדו הרשום של מעבידו הוא בישראל ואם האדם האמור תושב בישראל.
 - ג. אנשים הנמנים על כוח אדם נייד של מפעל תעבורתי או אוויר, המפעיל שירותי תחבורה בינלאומיים של נוסעים או סחורות, ברכבת, יבשה או אוויר בשכירות, בתמורה או באופן עצמאי, ואשר משרדו הרשום הוא בשטחו של צד מתקשר, יהיו כפופים לתחיקה של הצד האחרון.
 - אולם, אם למפעל סניף או נציגות קבועה בשטחו של הצד המתקשר האחר, העובדים השכירים המועסקים באותו סניף או נציגות, יהיו כפופים לתחיקה של הצד המתקשר שבשטחו נמצאים הסניף או הנציגות.
2. אדם המבצע פעילות מקצועית כעובד עצמאי, בשטחם של שני הצדדים המתקשרים, יהיה כפוף רק לתחיקה של הצד המתקשר שבשטחו נמצא מקום מגוריו הקבוע. לקביעת גובה ההכנסה שתילקח בחשבון לצורך חיוב דמי ביטוח לפי תחיקת הצד המתקשר האמור, תילקח בחשבון ההכנסה מהפעילות המקצועית כעובד עצמאי שנצמחה בשטחם של שני הצדדים.
 3. במקרה של פעילות מקצועית בו זמנית כעובד עצמאי בבלגיה וכעובד שכיר בישראל, הפעילות המקצועית המבוצעת בישראל תחשב כפעילות מקצועית כעובד שכיר שבוצעה בבלגיה, על מנת לקבוע את החובות הנובעות מן התחיקה הבלגית ככל שהיא מתייחסת למעמדם של עובדי עצמאים.
 4. אדם העובד בו זמנית כעובד שכיר בשטחם של שני הצדדים המתקשרים יהיה כפוף רק לתחיקה של הצד המתקשר שבשטחו מקום מושבו הרגיל. לקביעת גובה ההכנסות שיילקח בחשבון לצורך חיוב דמי ביטוח על פי התחיקה של צד

זה, יילקחו בחשבון ההכנסות המקצועיות כעובד שכיר שנצמחו בשטחם של שני הצדדים המתקשרים בהתאם לתחיקתם.

סעיף 8 הוראות מיוחדות

1. עובד שכיר המועסק באופן קבוע במפעל שמשרדו הרשום ממוקם בשטחו של אחד הצדדים המתקשרים, המוצב על ידי מפעל זה בשטחו של הצד המתקשר האחר כדי לבצע עבודה עבורו, ימשיכו הוא ובני משפחתו המתלווים אליו להיות כפופים לתחיקת הצד הראשון, כאילו המשיך לעבוד בשטחו, בתנאי שתקופת העבודה הצפויה, לא תעלה על עשרים וארבעה חודשים ובתנאי שלא ישלח להחליף אדם אחר לאחר שתקופת הצבתו פגה.
2. סעיף 7, סעיף קטן 1 ב) אינו חל על אנשים שאינם מועסקים בדרך כלל בים, ומועסקים במים הטריטוריאליים או בנמל של אחד הצדדים המתקשרים. בהתאם לנסיבות יחולו סעיף 7 סעיף קטן 1 א) או סעיף קטן 1 לסעיף זה.
3. אם תקופת ההצבה כאמור בסעיף קטן 1 לסעיף זה ממשיכה מעבר לעשרים וארבעה חדשים, הרשויות המוסמכות של שני הצדדים המתקשרים או המוסדות המוסמכים שמונו על ידי הרשויות המוסמכות האמורות רשאים להסכים שהעובד יישאר כפוף רק לתחיקה של הצד המתקשר הראשון.

סעיף 9 עובדי מדינה, חברי נציגויות דיפלומטיות וקונסולריות

1. עובדי מדינה ודומיהם יהיו כפופים לתחיקה של הצד המתקשר המעסיק אותם. אנשים אלה ובני משפחותיהם ייחשבו לצורך זה כמתגוררים אצל אותו צד מתקשר זה, גם אם הם נמצאים בשטחו של הצד האחר.
- א. אזרחי צד מתקשר הנשלחים על ידי ממשלתו של אותו צד מתקשר לשטחו של הצד המתקשר האחר כסגל בנציגות דיפלומטית או קונסולרית, יהיו כפופים לתחיקתו של הצד המתקשר הראשון.
- ב. אנשים המועסקים על ידי נציגות דיפלומטית או קונסולרית של אחד הצדדים המתקשרים בשטחו של הצד המתקשר האחר יהיו כפופים לתחיקתו של הצד המתקשר האחרון.
- אולם, אזרחי הצד המתקשר הראשון, אשר בחרו, לפני כניסתה לתוקף של אמנה זו, בהתאם לאמנה בדבר ביטחון סוציאלי בין ממשלת בלגיה לבין מדינת ישראל שנחתמה בבריסל ביום ה- 5 ביולי 1971, שתחול התחיקה של צד מתקשר זה, יישארו כפופים לתחיקה זו.
- ג. כאשר הנציגות הדיפלומטית או הקונסולרית של אחד הצדדים

המתקשרים מעסיקה אנשים, אשר לפי האמור בפסקה ב) לעיל, הינם כפופים לתחיקת הצד המתקשר השני, הנציגויות יקחו בחשבון את החובות המוטלות על מעסיקים על פי תחיקת צד מתקשר זה.

ד. ההוראות בפסקאות ב) ו-ג) לעיל יחולו בהתאמה על אנשים המועסקים בשירותו הפרטי של אדם המוזכר בפסקה א) לעיל.

ה. ההוראות של סעיף קטן זה יחולו גם על בני משפחותיהם של האנשים המוזכרים בפסקאות א) עד ד), החיים בביתם, אלא אם הם עובדים כעובדים שכירים או עובדים עצמאיים.

ו. הוראות של פסקאות א) עד ד) לעיל לא יחולו על קונסולים של כבוד ולא על אנשים המועסקים בשירותם הפרטי של אנשים אלה.

סעיף 10

חריגים

לטובתם של מבוטחים מסוימים או סוגים מסוימים של מבוטחים, ביחס לבלגיה – הרשויות המוסמכות וביחס לישראל – המוסד המוסמך, יהיו מוסמכים לקבוע בהסכמה הדדית ובכתב על חריגים לתנאים שבסעיפים 7-9, בכפוף לכך שהאדם הנוגע בדבר כפוף לתחיקה של אחד הצדדים המתקשרים.

חלק III

הוראות בעניין גמלאות

פרק 1

תאונות עבודה ומחלות מקצוע

סעיף 11

אדם אשר כתוצאה מתאונה בעבודה או מחלת מקצוע זכאי לגמלאות בעין על פי תחיקתו של צד מתקשר יקבל גמלאות בעין כאשר הוא שוהה או מתגורר בשטחו של הצד המתקשר האחר.

הגמלאות בעין יינתנו בשם המוסדות המוסמכים, על ידי המוסד במקום שהותו או תושבותו של האדם בהתאם להוראות המיושמות על ידו; תקופת תשלום הגמלאות תיקבע על פי תחיקתו של הצד המוסמך.

סעיף 12

1. העלות הממשית של הגמלאות בעין שהוענקו כאמור בסעיף 11, תוחזר על ידי המוסד המוסמך למוסד אשר העניק גמלאות אלה, בהתאם לנוהל הקבוע בהסכם המנהלי.

2. הרשויות המוסמכות או המוסד המוסמך שימונה על ידי רשויות מוסמכות אלה רשאים בהסכמה הדדית, לוותר באופן חלקי או מלא על ההחזרים המפורטים בסעיף קטן 1, או לקבוע שיטה אחרת לביצוע ההחזר.

סעיף 13

אם תחיקתו של צד מתקשר קובעת במפורש או במשתמע שתאונות עבודה או מחלות מקצוע שאירעו בעבר יילקחו בחשבון בעת קביעת דרגת אי הכושר, ייחשבו תאונות העבודה ומחלות המקצוע שאירעו בעבר לפי תחיקתו של הצד המתקשר האחר, כאילו אירעו לפי תחיקתו של הצד הראשון.

סעיף 14

1. אדם שלקה במחלת מקצוע, כאשר עסק בפעילות העשויה לפי טיבה לגרום למחלה זו על פי תחיקתם של שני הצדדים המתקשרים, יוענקו הגמלאות שהוא או שאיריו רשאים לתבוע, רק לפי התחיקה של הצד שבו עסק לאחרונה בפעילות ובכפוף לכך שאותו האדם עונה על התנאים שנקבעו בתחיקה זו, תוך התחשבות, כאשר הדבר מתאים, בתנאים של סעיף קטן 3.

2. עם זאת, אם הוא אינו זכאי לגמלאות לפי התחיקה של המדינה המתקשרת שבו הפעילות התבצעה לאחרונה, התביעה תועבר על ידי המוסד של מדינה זו למוסד המוסמך של המדינה המתקשרת השנייה שיבדוק את התביעה לפי תחיקתו.

3. אם לפי תחיקתו של צד מתקשר הענקת גמלאות בגין מחלת מקצוע, מותנית בכך שהמחלה האמורה אובחנה לראשונה בשטחו ייחשב כאילו התנאי התמלא אם המחלה האמורה אובחנה לראשונה בשטחו של הצד המתקשר האחר.

סעיף 15

במקרה של החמרה של במחלת מקצוע, אם אדם קיבל או מקבל גמלאות לפי תחיקתו של אחד הצדדים המתקשרים, תובע זכויות לגמלאות לפי התחיקה של הצד המתקשר האחר בגין מחלת מקצוע מאותו סוג יחולו הכללים הבאים:

א. אם האדם שבו מדובר לא עסק בשטחו של הצד האחרון בעיסוק אשר היה עלול לגרום למחלה הנדונה או להחמרתה, המוסד המוסמך של הצד הראשון יישא בעלות הגמלאות לפי הוראות התחיקה שהוא מיישם, תוך התחשבות בהחמרה;

ב. אם האדם שבו מדובר עסק בשטחו של הצד האחרון בפעילות כזו, יישא המוסד המוסמך של הצד הראשון בעלות הגמלאות, לפי הוראות התחיקה שהוא מיישם, מבלי לקחת בחשבון את ההחמרה; המוסד המוסמך של

הצד השני ישלם תוספת לאדם שבו מדובר, שסכומה יקבע על פי התחיקה של הצד האמור ואשר תהיה שווה להפרש שבין סכום הגמלה המגיעה אחרי ההחמרה לבין הסכום שהיה מגיע לפני ההחמרה.

סעיף 16

לגבי ישראל, הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנות ויתומים, ישולמו לאנשים שפורטו בסעיף 3, רק אם הם מתגוררים בישראל וכל עוד הם נמצאים בפועל בישראל.

פרק 2

גמלאות זקנה ושירים

סימן 1

הוראות החלות על גמלאות בלגיות

סעיף 17

1. על אף האמור בהוראות סעיף קטן 2, לצורך רכישת הזכות לגמלאות, שמירתה או השבתה, יצורפו אם יהיה בכך צורך, תקופות הביטוח והתקופות המוכרות כתקופות ביטוח אשר הושלמו לפי התחיקה הישראלית בעניין גמלאות, עם תקופות הביטוח שהושלמו לפי התחיקה הבלגית ובלבד שלא תהיינה חופפות.

כאשר שתי תקופות המוכרות כתקופות ביטוח חופפות, תילקח בחשבון רק התקופה שהושלמה בצד שבו עבד האדם הנוגע בדבר לפני תקופה זו.

2. כאשר התחיקה הבלגית מתנה הענקת גמלאות מסוימות בהשלמת תקופות ביטוח במקצוע מסוים, יצורפו לצורך הזכאות לגמלאות אלו רק תקופות ביטוח או תקופות המוכרות כתקופות ביטוח באותו מקצוע שהושלמו בישראל.

3. כאשר התחיקה הבלגית מתנה הענקת גמלאות מסוימות בהשלמת תקופת ביטוח במקצוע מוגדר, וכאשר תקופות אלה אינן מזכות לגמלאות האמורות, יחשבו התקופות האמורות כתקופות לצורך תשלום גמלאות לפי התוכנית הכללית של עובדים שכירים.

סעיף 18

1. אם אדם זכאי לגמלאות על פי התחיקה הבלגית ללא צורך בצירוף תקופות ביטוח, יחשב המוסד הבלגי את הזכאות לגמלה על בסיס תקופות הביטוח שהושלמו בבלגיה ולפי התחיקה הבלגית בלבד.

כן, יחשב מוסד זה את סכום הגמלה שיתקבל כתוצאה מהחלת הכללים המפורטים בסעיף קטן 2, פסקאות א) ו-ב) בסעיף זה. רק הסכום הגבוה בין שני סכומים אלה יילקח בחשבון.

2. אם אדם זכאי לגמלה לפי התחיקה הבלגית, רק כאשר מצרפים את תקופות הביטוח שהושלמו עפ"י סעיף 17 יחולו הכללים הבאים:

א. המוסד הבלגי יחשב את הסכום התיאורטי של הגמלה שהייתה מגיעה כאילו כל תקופות הביטוח הושלמו אצל שני הצדדים המתקשרים הושלמו לפי התחיקה המיושמת על ידו בלבד.

ב. לאחר מכן, המוסד הבלגי יחשב את הסכום המגיע, על בסיס הסכום שפורט בפסקה א) לעיל, על פי היחס שבין אורך תקופות הביטוח לפי תחיקתו, לבין אורך כל תקופות הביטוח שנלקחו בחשבון כאמור בפסקה א).

סימן 2

הוראות החלות על גמלאות ישראליות

סעיף 19

1. ביחס לאנשים המפורטים בסעיף 3 לאמנה זו שהיו מבוטחים בישראל במשך לפחות שנים עשר חודשים אך לא צברו תקופות ביטוח ישראליות מספיקות המזכות לקצבת זקנה או שארים, יובאו בחשבון תקופות ביטוח שהושלמו לפי התחיקה של בלגיה ככל שאינן חופפות לתקופות ביטוח ישראליות. תקופות ביטוח שהושלמו לפי התחיקה של הצד המתקשר האחר לפני 1 באפריל 1954, לא יובאו בחשבון.

2. אם המוטב או שארו זכאים לגמלה כאשר תקופות ביטוח שהושלמו לפי התחיקה של שני הצדדים המתקשרים מצורפות יחד, המוסד המוסמך הישראלי יקבע את הגמלה כדלקמן:

א. הגמלה הישראלית המגיעה לאדם שהשלים את תקופות הביטוח המזכות לפי התחיקה הישראלית תילקח בחשבון כסכום תיאורטי;

ב. על בסיס הסכום התיאורטי האמור יחשב המוסד המוסמך את הגמלה החלקית המגיעה לפי היחס שבין משך תקופות הביטוח הישראליות שהאדם השלים לפי התחיקה הישראלית לבין סך כל תקופות הביטוח שהוא השלים לפי התחיקה של שני הצדדים המתקשרים.

3. הזכות לקצבת זקנה תהיה מותנית בכך שהמוטב היה תושב ישראל או מבוטח בבלגיה בתכוף לפני הגיעו לגיל המזכה אותו בקצבת זקנה.

4. הזכות לקצבת שאירים תהיה מותנית בכך שהמוטב והנפטר היו תושבי ישראל או הנפטר מבוטח בבלגיה במועד הפטירה, או שהנפטר קיבל קצבת זקנה בתכופ לפני פטירתו.

5. דמי הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנות וליתומים ישולמו לאנשים הנקובים בסעיף קטן 3 רק אם הם מתגוררים בישראל וכל עוד הם נמצאים בפועל בישראל.

פרק 3 **גמלאות נכות**

סעיף 20

1. לצורך הקביעה אם אדם זכאי לגמלת נכות, תחול תחיקת הצד המתקשר החלה על אותו אדם בעת שלקה בנכות. תקופות הביטוח של שני הצדדים המתקשרים יצורפו אם יהיה צורך בכך, לצורך רכישת הזכות לגמלה, שמירתה או השבתה.
2. אדם העומד בתנאים האמורים בסעיף קטן 1 יקבל את גמלת הנכות מהמוסד המוסמך של הצד המתקשר האמור, לפי לתחיקה שהוא מיישם.

סעיף 21

זכאי לגמלת נכות לפי התחיקה הבלגית השווה באופן זמני בישראל, ימשיך להיות זכאי לגמלה זו אם השהות הזמנית אושרה מראש על ידי המוסד הבלגי. עם זאת, ניתן יהיה לסרב למתן האישור כאמור, רק אם השהות הזמנית הינה בתקופה שבמהלכה, לפי התחיקה הבלגית, המוסד הבלגי המוסמך חייב להעריך או לבדוק מחדש את מצב הנכות.

סעיף 22

ביחס לישראל:

- א. שירותים מיוחדים לאנשים נכים, דמי מחיה לילדים נכים של אדם מבוטח, שיקום מקצועי לנכה, הכשרה מקצועית ודמי מחיה לבן זוגו משתלמים לאדם כאמור, בתנאי שהוא תושב בישראל וכל עוד הוא נמצא בפועל בישראל.
- ב. אדם אשר אמנה זו חלה עליו, המתגורר בבלגיה וזכאי לקצבת נכות ישראלית, ימשיך לקבל את הקיצבה שנקבעה לו, גם אם עלתה דרגת אי-כושרו כתוצאה מהחמרת נכותו או כתוצאה מעילת נכות נוספת שקרתה לו מחוץ לישראל.

פרק 4

הוראות כלליות לגבי גמלאות זקנה, שאירים ונכות

סעיף 23

1. אם בשל עליה ביוקר המחיה, בשל שינויים ברמות השכר או גורמי עדכון אחרים, גובה גמלאות הזקנה, השאירים או נכות של הצד מתקשר אחד ישתנה באחוז או שיעור מסוים, האחוז או השיעור האמור ייושמו ישירות לגבי גמלאות זקנה, שאירים או נכות אצל צד זה, ללא צורך בחישוב חדש של גמלאות הזקנה, השאירים או הנכות של הצד המתקשר השני.
2. מצד שני, במקרה של שינוי בכללים או בדרך החישוב לפי תחיקתו של אחד הצדדים המתקשרים ביחס לגמלאות הזקנה, השאירים או הנכות, יתבצע חישוב מחודש לפי סעיף 18, 19, או 20.

פרק 5

גמלאות משפחה

סעיף 24

1. כאשר תחיקתו של צד מתקשר אחד מתנה את רכישת הזכויות לגמלאות בהשלמת תקופות ביטוח, המוסד המיישם את התחיקה יקח בחשבון למטרה זו, ככל הנדרש לצירוף תקופות, את תקופות הביטוח שהושלמו לפי תחיקת המתקשר האחר כאילו היו תקופות ביטוח שהושלמו לפי תחיקתו של הצד המתקשר הראשון.
2. אנשים הכפופים לתחיקתו של אחד הצדדים המתקשרים זכאים לקבל עבור הילדים המתגוררים בשטחו של הצד המתקשר האחר גמלאות משפחה על פי הקבוע בתחיקת הצד המתקשר הראשון.
3. למרות האמור בסעיף קטן 2, כאשר זכאות לגמלאות משפחה מוענקת על ידי שני הצדדים המתקשרים הצד בו הילד מתגורר יחשב לצד המוסמך להעניק גמלאות משפחה על פי תחיקתו.

חלק IV

הוראות שונות

סעיף 25

אחריות הרשויות המוסמכות

הרשויות המוסמכות:

- א. ינקטו, באמצעות הסכם מינהלי, באמצעים הדרושים ליישום אמנה זו וימנו את לשכות הקשר ואת המוסדות המוסמכים;
- ב. יגדירו את נוהלי הסיוע המנהלי ההדדי, כולל שיתוף בהוצאות הקשורות לקבלת ראיות רפואיות, מנהליות וראיות אחרות הדרושות ליישום אמנה זו;
- ג. יחליפו ישירות מידע בנוגע לאמצעים שננקטו ליישום אמנה זו;
- ד. יחליפו ישירות ובהקדם האפשרי מידע בנוגע לכל שינוי בתחיקתם ככל ששנויים אלה עשויים להשפיע על יישום אמנה זו;

סעיף 26

סיוע מינהלי

1. לצורך יישומה של אמנה זו, הרשויות המוסמכות והמוסדות המוסמכים של שני הצדדים המתקשרים יסייעו זה לזה כאילו יישמו את תחיקתם שלהם. באופן עקרוני, סיוע זה יינתן בחינם; למרות זאת הרשויות המוסמכות או המוסדות המוסמכים שמונו על ידם רשאים להסכים על החזר הוצאות מסוימות.
2. פטור או הנחה הניתנים בקשר למיסים, דמי ביול, ואגרות רישום שנקבעו בתחיקתו של צד מתקשר אחד בנוגע לאישורים ומסמכים אחרים שיש להציגם ביישום תחיקתו של אותו צד, יחולו לגבי אישורים ומסמכים דומים יש להציגם לצורך יישום תחיקתו של הצד השני.
3. כל הצווים והמסמכים שיש להציגם לצורך יישום אמנה זו, יהיו פטורים מאימות על ידי רשויות דיפלומטיות או קונסולריות.
4. ביישום אמנה זו, יהיו הרשויות המוסמכות והמוסדות של הצדדים המתקשרים רשאים להתקשר ישירות זה עם זה ועם כל אדם ללא קשר למקום מגוריו. קשר זה יכול להתבצע באחת מהשפות הרשמיות של הצדדים המתקשרים.

סעיף 27

העברת מידע אישי

1. בכפוף לסעיפים קטנים 2 עד 4, ובהמשך לבקשתו של נושא המידע המוסדות של שני הצדדים המתקשרים יהיו רשאים, לצורך ביצוע אמנה זו, להעביר זה לזה מידע אישי כולל מידע המתייחס להכנסותיהם של האנשים, הנדרש על ידי המוסד של צד מתקשר לצורך יישום תחיקה המתייחסת לביטחון סוציאלי.
2. בהעברת המידע שפורט לעיל, מוסד של צד מתקשר יהא כפוף לתחיקה המתייחסת לשמירה על הפרטיות ולמידע האישי של צד מתקשר זה.
3. השמירה, העיבוד והעברת המידע האישי על ידי מוסד של צד מתקשר שאליו הועבר המידע, תהיה כפופה לתחיקה המתייחסת לשמירה על מידע אישי של צד מתקשר זה.
4. המידע המפורט בסעיף זה יהיה חסוי וישמש אך ורק ליישום תחיקה המתייחסת לביטחון סוציאלי ויועבר אך ורק בין המוסדות המוסמכים ו/או הרשויות המוסמכות של שני הצדדים המתקשרים.

סעיף 28

תביעות, הודעות וערעורים

תביעות, הודעות או ערעורים אשר בהתאם לתחיקה של אחד הצדדים המתקשרים, יש להגישם תוך תקופה מסוימת לרשות מוסמכת, מוסד או ערכאה שיפוטית של אותו צד, יתקבלו אם הוגשו תוך אותה תקופת זמן לרשות, מוסד או ערכאה שיפוטית של הצד המתקשר האחר.

במקרה זה, תביעות הודעות או ערעורים יועברו ללא עיכוב לרשות, מוסד או ערכאה שיפוטית של הצד המתקשר הראשון, באמצעות הרשויות המוסמכות או המוסדות המוסמכים שיקבעו על ידי הרשויות המוסמכות של הצדדים המתקשרים.

התאריך שבו הוגשו התביעות, ההודעות או הערעורים לרשות, מוסד או ערכאה שיפוטית של הצד המתקשר, ייחשב כתאריך ההגשה לרשות, המוסד או הערכאה השיפוטית המוסמכים לקבל תביעות הודעות או ערעורים.

לא ניתן לדחות תביעה או מסמך משום שהוא נכתב בשפתו הרשמית של הצד המתקשר השני.

סעיף 29

הכרה בהחלטות אכיפות ובמסמכים

1. כל ההחלטות בנות אכיפה של המוסדות המוסמכים או הרשויות המוסמכות של אחד הצדדים המתקשרים ביחס לדמי ביטוח או תקבולים אחרים מן הבטחון הסוציאלי, בייחוד ביחס לתביעות גמלאות שלא שולמו, יוכרו על ידי המוסד המוסמך או הרשות המוסמכת של הצד המתקשר השני.
2. ניתן לסרב את ההכרה שפורטה לעיל רק במקרים שהם בניגוד לתקנת הציבור אצל הצד המתקשר שבו ההחלטה או המסמך מחויבים להתבצע.
3. הנוהל לביצוע החלטות סופיות וצווים יהיה על פי התחיקה של הצד המתקשר שבשטחו התבצעו ההחלטות ושבו סמכות הביצוע של החלטות וצווים אלה.

סעיף 30

תשלום גמלאות

- המוסדות המשלמים רשאים לשלם את הגמלאות מתוקף אמנה זו, במטבע הלאומי שלהם.
- הוראות תחיקה של אחד הצדדים המתקשרים לעניין פיקוח על החלפת מטבע זר, לא יהיו מכשול להעברה חופשית של סכומים כספיים הנובעים מיישום אמנה זו.

סעיף 31

ישוב סכסוכים

1. סכסוכים המתעוררים ביחס לפרשנותה או להחלתה של אמנה זו, ייושבו ככל האפשר על ידי הרשויות המוסמכות.
2. אם הרשויות המוסמכות לא תוכלנה ליישב סכסוכים כאמור בהתאם לסעיף קטן 1, הצדדים המתקשרים ינסו לעשות כן באמצעות משא ומתן בדרכים דיפלומטיות.

סעיף 32

תשלומים שאינם מגיעים

1. כאשר בעת סילוק או בדיקת הגמלאות על פי האמנה, שילם מוסד של צד מתקשר למוטב, סכום העולה על המגיע לו, רשאי אותו מוסד לבקש ממוסד הביטוח של הצד השני, החייב לשלם גמלה דומה לאותו מוטב, לנכות את תשלום היתר מסכומים המגיעים ממנו לאותו מוטב. דרכי היישום של הוראה זו ייקבעו בהסכמה משותפת בין המוסדות המוסמכים של ישראל ושל בלגיה.
2. אם לא ניתן לנכות את תשלום היתר מהתשלומים המגיעים יחולו הוראות סעיף קטן 2.

2. כאשר, מוסד של אחד הצדדים המתקשרים שילם למוטב סכום העולה על הסכום שלו הוא זכאי. רשאי אותו מוסד, בתנאים ובמגבלות הקבועים בתחיקה שהוא מחיל, לבקש מהמוסד של הצד המתקשר האחר האחראי לתשלום גמלאות לאותו זכאי, לנכות את תשלום היתר מסכומים שהוא משלם למוטב. המוסד האחרון יבצע את הניכוי בתנאים ובמגבלות שנקבעו לשם ניכוי כאמור על ידי התחיקה שאותה הוא מחיל, כאילו סכומי היתר שולמו על ידו, ויעביר את הסכום שנוכה למוסד שחבים לו אותו הסכום.

סעיף 33

שיתוף פעולה ביחס ללוחמה כנגד מירמה

בכפוף לתחיקה של כל אחד מהצדדים המתקשרים ובהתאם ליישום העקרונות הכלליים בדבר שיתוף פעולה מינהלי, הרשויות המוסמכות יסכימו בהסכם מינהלי על הכללים שעל פיהם ישתפו פעולה בלוחמה כנגד מרמה ביחס לתשלום דמי ביטוח בביטחון סוציאלי וגמלאות החוצים את הגבולות של צד מתקשר, ובמיוחד ביחס לכתובת שבה מתגוררים האנשים בפועל, מותם של אנשים, הערכת הכנסותיהם וחישוב דמי הביטוח וצבירת גמלאות.

חלק V

הוראות מעבר והוראות סיום

סעיף 34

החלת אירועים קודמים לכניסתה לתוקף לכניסתה לתוקף של האמנה

1. אמנה זו תחול גם על אירועים שאירעו לפני כניסתה לתוקף.
2. אמנה זו לא תעניק כל זכויות לגמלאות בעד כל תקופה שלפני תאריך כניסתה לתוקף.
3. כל תקופות ביטוח שהושלמו לפי תחיקתו של אחד הצדדים המתקשרים, לפני תאריך כניסתה לתוקף של אמנה זו, יילקחו בחשבון בקביעת הזכאות לגמלה המגיעה לפי הוראות אמנה זו.
4. אמנה זו אינה חלה על זכויות ששולמו בתשלום חד-פעמי או על ידי החזר דמי ביטוח.

סעיף 35

בדיקה מחדש, התיישנות וביטול

1. כל גמלה שלא שולמה או שהושעתה בשל אזרחותו של מוטב או בשל מגוריו מחוץ לשטחו של אחד הצדדים המתקשרים תשולם או תוחזר על פי בקשתו של המוטב ביום כניסתה לתוקף של אמנה זאת.
2. זכויותיהם של מוטבים אשר זכו לפני כניסתה לתוקף של אמנה זו לתשלום גמלאות יחושבו מחדש לפי בקשתם בהתאם לתנאי אמנה זו. בשום מקרה לא יגרום החישוב מחדש להקטנת זכויותיהם הקודמות של המוטבים.
3. אם הבקשה המפורטת בסעיפים קטנים 1 או 2 לסעיף זה, תוגש בתוך שנתיים מתאריך כניסתה לתוקף של אמנה זו, כל זכות הנובעת מיישום אמנה זו תהיה בתוקף החל מתאריך זה, וההוראות בתחיקתם של שני הצדדים המתקשרים בדבר, ביטולן או התיישנותן של זכויות לא יחולו על מוטבים אלה.
4. אם הבקשה המפורטת בסעיפים קטנים 1 או 2, תוגש בתוך שנתיים מתאריך כניסתה לתוקף של אמנה זו, הזכויות שאינן ניתנות לביטול או התיישנות ירכשו מיום הגשת הבקשה, אלא אם חלות הוראות נוחות יותר בתחיקתו של כל אחד מן הצדדים המתקשרים הנוגע בדבר.

סעיף 36

תוקף

אמנה זו הינה לתקופה בלתי מוגבלת. כל אחד מהצדדים המתקשרים רשאי להסתלק ממנה על ידי מסירת הודעה מוקדמת בכתב של שנים עשר חודש לצד השני באמצעות אגרת דיפלומטית.

סעיף 37

אבטחת הזכויות שנרכשו או הנמצאות בשלבי רכישה

במקרה של הסתלקות מאמנה זו, יישמרו הזכויות ותשלומי הגמלאות שנרכשו מתוקפה. הצדדים המתקשרים יסדירו את עניין הזכויות הנמצאות בשלבי רכישה.

סעיף 38 כניסה לתוקף

1. אמנה זו תכנס לתוקף ביום הראשון של החודש השלישי שלאחר קבלת הודעה של האחרון בין הצדדים המתקשרים, אשר תועבר לצד המתקשר השני בדרכים הדיפלומטיות, ושלפיה הושלמו כל הדרישות החוקתיות הפורמאליות בדיון הפנימי לצורך כניסתה לתוקף.

2. ביום כניסתה לתוקף של אמנה זו, האמנה בדבר בטחון סוציאלי בין ממלכת בלגיה לבין מדינת ישראל שנחתמה בבריסל ב- 5 ביולי 1971, תוחלף באמנה זו.

ולראייה, החתומים מטה, אשר הוסמכו לכך כדיון, חתמו על אמנה זו.

נעשה בשני עותקי מקור, ב- יורש' מ ביום שנ' שהוא כב אקר א' תשס"ז
בעברית, הולנדית, צרפתית ואנגלית ולכל נוסח דין של מקור שווה.
במקרה של הבדלי פרשנות יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממלכת בלגיה

בשם מדינת ישראל

